

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
«15» травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри глобальної
економіки
Протокол № 15 від 15 травня 2024 р.
Завідувач кафедри
Наталія ВДОВЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОІ «Міжнародна економіка»
Олена КІРЕЙЦЕВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Міжнародна економіка
Факультет	Економічний
Розробник	доцент кафедри глобальної економіки к.е.н., доцент Олена КІРЕЙЦЕВА

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни «Національна економіка»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	051 Економіка	
Освітня програма	Міжнародна економіка	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	30	
Практичні, семінарські заняття	30	
Самостійна робота	60	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Перспективи економічного розвитку України пов'язані зі світовими інтеграційними процесами. Приєднання до світової спільноти тільки тоді дасть позитивні здобутки країні, коли йому буде передувати об'єктивна оцінка стану національної економіки, визначення резервів її економічного зростання, прогнозування наслідків економічної політики держави.

Структуру, стан основних макроринків національної економіки, методи їх якісного та кількісного аналізу, виявлення динаміки макроекономічних показників, стану зовнішньоекономічної діяльності й економічної безпеки країни, визначення перспектив розвитку країни вивчає дисципліна „Національна економіка”.

Навчальна дисципліна „Національна економіка” є обов’язковою дисципліною для студентів освітнього ступеня „Бакалавр” спеціальності 051 «Економіка» освітня програма «Міжнародна економіка». Вона є узагальнюючою в комплексі економічних дисциплін, що містить політичну економію, макроекономіку, міжнародну економіку, державне регулювання, статистику та ін.

Мета навчальної дисципліни — формування системи теоретичних знань та прикладних вмінь і навичок щодо використання методичного апарату для аналізу стану та перспектив розвитку національної економіки.

Завдання навчальної дисципліни – розкрити загальне та особливе в національній економічній системі, інституціональні чинники та їх вплив на специфіку економічного розвитку, функціональну роль держави в управлінні економікою та її інтеграцію у світове господарство а також оволодіння навичками економічного аналізу національної економіки для об’єктивної оцінки її стану і прогнозування на цій основі подальшого розвитку країни. Одним із завдань підготовки студентів є формування у них аналітичного мислення та проведення аналізу стану основних пропорцій економіки країни, оцінки стану збалансованості праці, капіталу, продукту, виробництва, споживання тощо.

Питання, які розглядаються в даній дисципліні, мають важливе значення для майбутнього економіста, оскільки дозволяють розкрити механізм функціонування національної економіки, всебічно оцінити стан економіки країни, робити прогнози щодо її розвитку в майбутньому і враховувати виявлені тенденції економічного розвитку країни при розробці стратегії фірми та прийнятті рішень у повсякденному житті.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 24. Володіти та вміти застосовувати сучасні методи обліку і аудиту відповідно до запитів і вимог керівників різних рівнів управління підприємств аграрного бізнесу.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади національної економіки														
Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе.	1-2	13	4	4			5							
Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.	3-4	10	2	3			5							
Тема 3. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.	4-5	9	2	2			5							
Тема 4. Характеристика економічного потенціалу.	5-6	10	3	2			5							
Тема 5. Інституційні чинники розвитку національної економіки.	6-7	9	2	2			5							
Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.	7-8	9	2	2			5							
Разом за модулем 1		60	15	15			30							
Змістовий модуль 2. Основний інструментарій управління економікою														
Тема 7. Державність та державне управління економікою.	8-9	9	2	2			5							
Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.	9-10	9	2	2			5							

Тема 9. Структурна перебудова економіки.	10-13	13	4	4			5						
Тема 10. Програмування та прогнозування національної економіки.	13-14	9	2	2			5						
Тема 11. Політика економічного зростання в національній економіці.	14	11	3	3			5						
Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.	15	9	2	2			5						
Разом за модулем 2		60	15	15			30						
Всього		120	30	30			60						

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Національна економіка: загальне та особливе.	2
2	Економічні теорії та базисні інститути національної	2
3	Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.	2
4	Характеристика економічного потенціалу.	2
5	Інституційні чинники розвитку національної економіки.	2
6	Функціонування інфраструктури національного ринку.	2
7	Державність та державне управління економікою.	2
8	Демократія, економічна свобода та економічний порядок.	2
9	Структурна перебудова економіки.	2
10	Програмування та прогнозування національної економіки.	2
11	Політика економічного зростання в національній економіці.	2
12	Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.	2
	Всього	30

4. Теми самостійної роботи

Неформальна онлайн освіта (проходження онлайн курсів в академія Coursera, Prometheus)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасна національна економіка	5
2	Економічні теорії та базисні інститути національної	5
4	Державне регулювання в умовах військового стану	5
5	Державне регулювання післявоєнної відбудови України	5
6	Роль та місце прогнозування в системі національної економіки.	5
7	Перспективи розвитку макроекономічного прогнозування в Україні	5
8	Розвиток інноваційної діяльності України	5
9	Цінове регулювання під час війни	5
10	Усунення наслідків війни в регіонах	5

11	Міжнародна діяльність України в умовах військового стану	5
12	Усунення наслідків техногенних катастроф	5
	Всього	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- розрахункові роботи.

6. Методи навчання

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{НР}$ (до 70 балів): $R_{дис} = R_{НР} + R_{ат}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс з дисципліни «Національна економіка». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=445>.

2. Діброва А. Д., Кірейцева О. В., Коробова Н. М. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Національна економіка» ОС «Бакалавр» ОПП «Міжнародна економіка» за спеціальністю 051 «Економіка». К.: Видавництво НУБіП України. 2024. 43с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Антициклічне регулювання ринкової економіки: глобалізаційна перспектива: монографія. Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук та ін. за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Д. Г. Лук'яненка та д-ра екон. наук, проф. А. М. Поручника. К. КНЕУ, 2019. 334 с.
2. Архієреєв С.І., Дем'янін О.О., Євтушенко В.А., Козуб Д. А., Рябова Т. В. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. Х. НТУ "ХПІ", 2021. 205 с.
3. Буряковський В. В. Національна економіка: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Наука і освіта, 2019. 310 с.
4. Гриньова В. М., Новікова М. М. Державне регулювання економіки: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Харківський національний економічний ун-т. Х. ВД "ІНЖЕК", 2018. 736 с.
5. Державна політика стабілізації фінансів підприємств: монографія. А. І. Данипенко, В. В. Зимовець, О. М. Кошик та ін. за ред. чл.-кор. НАН Укр. А. І. Даниленка. НАН України. Ін-т екон. та прогнозів. К. 2020. 452 с.
6. Державна фінансова політика економічного розвитку. Зимовець В. В. НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. Київ. 2019. 355 с.
7. Державне регулювання економіки: навч. посіб. Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. М-во освіти і науки, молоді та спорту України, М-во аграр. політики і продовольства України, ВНАУ. Київ. Хай-Тек Прес, 2017. 427,[1] с.
8. Державне управління регіональним розвитком України: монографія за заг. ред. В. Є. Воротіна, Я. А. Жаліла. К.: НІСД, 2019. 288 с.
9. Державний сектор економіки: теорія, методологія, управління розвитком: монографія. О. В. Пильтяй. Київ. нац. торг. екон. ун-т. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 392 с.
10. Заблоцький Б.Ф. Національна економіка: Підручник. Львів. Новий світ. 2020. 582 с.
11. Круш П.В., Кожемяченко О.О. Національна економіка: регіональний та муніципальний рівень. Підручник. К. Центр учбової літератури, 2018. 320 с.
12. Національна економіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Лебедєва В.К та ін. За ред. В. М. Тарасевича К.: Центр учбової літератури, 2018. 280 с.
13. Національна економіка: підручник / за ред. П. В. Круша. К. Каравела, 2019. 416 с.
14. Національна економіка: навч. посіб. П. Тищенко, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко та ін. за заг. ред. А. Г. Савченка. К. КНЕУ, 2018, 646 с.
15. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
16. Енциклопедія сучасної України : веб-сайт. URL: <https://esu.com.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
17. Національна бібліотека імені Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1250> (дата звернення: 1.06.2023).
18. Президент України : Офіційне інтернет-представництво. URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
19. Представництво Європейського Союзу в Україні : офіційний веб-сайт. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk?s=232 (дата звернення: 1.06.2023).
20. Урядовий портал : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).